

Internetconsultatieverslag

1. Inleidend

Onderwerp van de consultatie

Naam: Besluit tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 in verband met de mogelijkheid van het aanbieden van het praktijkgerichte vak in het havo

Van: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Type voorstel: ontwerp algemene maatregel van bestuur

Looptijd consultatie:

Startdatum consultatie: 25 april 2025

Einddatum consultatie: 4 juni 2025

Doel van het voorstel en voorgelegde vraag of vragen

Wilt u reageren op dit besluit? Dan kunt u hier uw reactie geven. U kunt dat doen door een bericht achter te laten of door een bericht te uploaden.

Opbrengst van de consultatie (hoeveel reacties en (globaal) van welke doelgroepen)

Er zijn in totaal veertien reacties ontvangen, van de VO-raad, Ouders en Onderwijs, BiOnd, een ondernemersorganisatie, drie vakverenigingen en een aantal docenten en/of decanen. Hiermee biedt deze consultatie een kleine aanvulling op de grote input die herhaaldelijk binnen is gekomen uit de monitoring van het doorontwikkeltraject (laatste SLO-meting voorjaar 2025 leverde reactie van circa 65 docententeams en meer dan 800 vierdejaars havo-leerlingen) en de adviezen en ideeën van de partijen uit de landelijke begeleidingscommissie praktijkgerichte havo.

2. Beeld van binnengekomen reacties

2.1 Benoem het thema/de thema's die in de consultatiereacties zijn behandeld en geef aan waarop deze reacties in hoofdlijnen zien.

In het algemeen is er in de internetconsultatie steun voor praktijkgerichte vakken binnen het havo, zo zijn er acht positieve reacties binnen gekomen. Volgens een aantal respondenten zou een dergelijk vak zelfs een verplicht schoolexamenvak in het havo moeten zijn. Het praktijkgerichte vak is echter in deze wijziging van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 niet als een verplicht

onderdeel opgenomen, om scholen die dat willen en kunnen de ruimte te geven het als examenvak aan te bieden. Eén van de ambities van de examenprogramma's voor de praktijkgerichte vakken is leerlingen beter voor te bereiden op het vervolgonderwijs. De meerwaarde van een praktijkgericht vak voor het havo op dit gebied wordt door de respondenten erkend. Zo geven meerdere respondenten aan dat het vak leerlingen beter voorbereidt op vervolgonderwijs (inclusief studiekeuze en voorkomen uitval) en samenleving. Zij geven daarbij ook aan dat het belangrijk is om leerlingen in deze schoolsoort in contact te laten komen met de praktijk buiten de school en het hbo. Daarnaast is terecht opgemerkt dat met het praktijkgerichte vak vakoverstijgend gewerkt kan worden, waardoor leerlingen zien dat wat bij het ene vak wordt behandeld ook voor een ander vak van belang kan zijn.

In enkele reacties zijn zorgen geuit over het waarborgen van de kwaliteit van de opdrachten waaruit de praktijkgerichte vakken bestaan. Eén van de respondenten koppelt die zorgen aan het feit dat de scholen zelf de inhoud van het vak moeten verzorgen. In een andere reactie benoemt een respondent dat de inhoud van het vak geborgd kan worden door het vak te koppelen aan andere vakken. Een derde reactie geeft aan dat de kwaliteit in de praktijk te veel zal afhangen van de beschikbare externe partner. Verder zien enkele respondenten overlap met bestaande vakken, bijvoorbeeld Natuur, leven en technologie (NLT) of Onderzoek en Ontwerpen (O&O).

Er zijn ook een aantal aandachtspunten meegegeven die slechts één keer worden benoemd. Eén van de respondenten, een ondernemersorganisatie, wil bijvoorbeeld graag in gesprek met OCW over regionale ondersteuning voor bedrijven. De VGN (Vereniging voor docenten Geschiedenis en Staatsinrichting Nederland) geeft in de reactie aan dat leerlingen ook een maatschappelijke toekomst kunnen kiezen en is kennelijk in de (onjuiste) veronderstelling dat in een praktijkgericht vak alleen de verbinding wordt gelegd met het bedrijfsleven. De VO-raad deed een aantal suggesties over de manier waarop de structurele bekostiging georganiseerd kan worden: houd bij de vaststelling van het budget rekening met een toenemend aantal leerlingen, maak een nadere inschatting van het verwachte aantal scholen en leerlingen en bijbehorende kosten en stem de overgang naar structurele bekostiging goed af op de aflopende subsidieregeling.

2.2 Is het wetsvoorstel gewijzigd na de consultatie? Zo ja, wat is er gewijzigd?

In het algemene deel van de Toelichting op het besluit zijn een aantal wijzigingen aangebracht ter verduidelijking van de situatie bij het doorstroomrecht van het vmbo naar het havo. Daarnaast is toegelicht waarom de praktijkgerichte vakken niet verplicht worden. Ook is toegevoegd dat de invoering van de vakken na een aantal jaar geëvalueerd wordt, waarbij onder andere naar de kwaliteit van de onderwijsinhoud wordt gekeken. In de paragraaf over de internetconsultatie van het besluit zelf is ook gereageerd op enkele onderwerpen, bijvoorbeeld de mogelijke overlap met andere vakken en de zorgen over kwaliteit. Een aantal reacties ging in op aspecten van de praktijkgerichte vakken die vooral voor de uitvoering en de begeleiding van het traject van belang zijn. Deze zullen daarom betrokken worden bij het uitvoeren van beleid de komende jaren.

3. Vervolg

Wat is de volgende fase in het wetgevingstraject?

Is er nog andere wet- en regelgeving in voorbereiding die direct verband houdt met het consultatievoorstel?

Voorhang Tweede Kamer: November – december 2025

Advies Raad van State: Maart 2026

Publicatie in staatsblad: 1 mei 2026

Nahang Tweede Kamer: 1 mei 2026

Inwerkingtreding: 1 augustus 2026

Er wordt gewerkt aan een ministeriële regeling waarin onder andere de aanvullende bekostiging wordt geregeld.